

GANNE KESE: Cinndel e taable e É—emngal Pulaar nattii wonde koyÉ—o!

Soumis par IBRAAHIIMA MALAL SAAR

03-06-2013

DerniÀ`re mise À` jour : 03-06-2013

{xtypo_dropcap}E{/xtypo_dropcap}n

É“ooyii hoyÉ—ude É—um, hannde arii haa yettii É—o men É—oo sabu ko e yontere maaynde ndee keÉ—mi yeru cinndel Firefox OS Æ`ewndo topayÉ“e (Developer Preview) ummoraade London. Firefox OS ko YuÉ“É“o Huumnungo dognoongu cinnde Smartphones ngo Fondation Mozilla jogori yaltine É—oo e lebbi seeÉ—a. Alla hokkii-en fartaÀ`À`e mawÉ—o neldeede e cinnde É—ee ngam naatnude heen Pulaar oo, kadi Æ`ewndoo no É—emngal men naatniraa e maggel.

ÉÉ—en ciiftora wonde en njahiino Afrik BÀ` Worgo e darorÉ—e hitaande ndee ngam tawtoorede kawral mawngal ngal ANLoc yuÉ“É“ini toon. Kawral ngal golliima geÉ—e keewÉ—e baÉ—te kelmeendi gannde kese e nder Afrik, kadi peeje cosaa toon no É mbaawirta naatneede e kala masiÀ` ngam AfriknaaÉ“e kuutoroo tawa wonaa e É—emÉ—e jiggaaÉ—e É—ee. Ko toon ngadi-É-fartaÀ`À`e hollirde Pulaar e ñemmbiitorde Firefox OS (Emulateur). Widewoo oo ena e calol men Youtube gila ndeen. WaÉ—i en huutoraade ñemmbitorde ndee ko cinndel woodaano oon sahaa tawa ena waawa aafeede Firefox OS. On saÀ`À`a iwii sabu galle gooto espaañaajo ena wiyee Geesphone tafii cinnde É—iÉ—i keeraniiÉ—i topayÉ“e Firefox OS: Peak e Keon.

En keÉ“ii e cinnde Keon É—ee yeruujii É—iÉ—i É—i Mozilla neldi-mi sabu gollanaade É—emÉ—e É—ee É—iÉ—i: Pulaar e Far ngoo kala puÉ—É—iima heÉ“de cinnde mum'en kono ngal yaltaani tawo e jeere ndee sabu haa joni ko e topayru wonaa. Ko É—waÉ—i É—ee cinnde ko coktaaÉ—e haa laaÉ“i, kala ko min mbelaa min mbaÉ—at heen. Wadde yande hawrii e tellaade sabu É hitaande hannde ko eÉ—en kippii e golle Pulaar É—ee ngam cinndel ngel waawa loowde É—emngal men. Nde cinndel ngel ari, mi ngel e ordinateer am baÉ—É—o yuÉ“É“o Linux ngoo. PuÉ—É—ii-mi coodrumaa-mi cooÉ—tumaa-mi oo, min ngoni e waÉ—o haa min korhorti. Naatnu-mi ginol "\$ adb shell start b2g" e nder ginorde ndee, kaa njiiÉ“iika noddii gasirde loowgol Pulaar e cinndel ngel. Jooni o wiya yo mi hutmitin... Æ`anndu nduu woni e mooÆ`de, warñeende woni e walde e tiinde no gite caamaaba!

MusidÉ“e tedduÉ“e cinndel ngel hurmitii, musidÉ“e tedduÉ“e, É—oo e ko jaasi hojom, mi wontat aadee gadiiÉ—o yiyde cinndel e e winndere ndee. Ko oo fartaÀ`À`e teddi e hakkille, kaÀ`ko hulÉ“inii sabu majjum wonde daawal mawngal e daartol É—emngal men. Miijo woni e weÉ—aade, kisa maa taw nih ngon-mi ko e holÉ—ude! Alaa, banndiraaÉ“e o hurmii, banndiraaÉ“e cinndel ngel hurmii... Ngel adii wiyde-mi ko "suÉ“o É—emngal maa". Mbiy-mi "Pulaar-Fulfulde", ngel holli Pulaar, labii-mi, Pulaar ari, wiy "yeeso", yo min É“ennu yeeso ngam teeltaade cinndel ngel, woni mi suÉ“o diiwaan waktu mo ngon-mi, mi suÉ“oo resoo am, mi hurmina keÉ“e e geÉ—e kala É—e coklu-mi heertinde. MusidÉ“e tedduÉ“e mi hoyÉ—aani, peÉ—eeli am ngoni ko e dobaade cinndel gadanel e daartol. Ko Alla woni tigi baawÉ—o, ko KaÀ`ko tigi waÉ—i É—uum haa newii. En jettii Alla!

Firefox OS ena addi kesamhesamaagu njogorngu É“ulÉ“itde kaake e weeyo karallaagal cinnde. WaÉ—i noon ko addude gannde e juÉ“É“e kese e nder topayru weeyooji cinndi. EÉ—en nganndi Apple walla Microsoft en kala njogii ko kod mo njeyi, keeriiÉ—o, kuutortooÉ—o karallaagal ngal É“e tafi kaÉ“e e koye maÉ“É“e. Æ`Suum ena yuÉ“É“i, ena waawi kadi jogaade faayiida, kono wor udditiiÉ—e. Kala ko mbaÉ—ataa, ma É“e njamir-maa sabu ko kamÉ“e njeyi fii maÉ“É“e! Firefox OS huutortoo ko karallaagal ge goodnongal ngam dognude cinnde. Firti ko huunde kala ko woni e cinndel ngel, ummii ko e teknologii HTML5, CSS3 e Javascript. Æ`See geÉ—e tati ngoni hannde ko dogata e lowe geese keewÉ—e. Wadde hannde, so Mozilla addii teknologii gees nder cinnde, firti ko kala baawÉ—o topaanaade geese ena waawi topaanaade cinnde. Faandaare Mozilla ko weeÉ“tinde topagol haa gooto kala ena waawa tafde jaaÉ“É—e, tawde kod kuutorteeÉ—o oo wonaa ko suuÉ—ii, ko mooftaa, ko jeyaa no IOS walla Android. {mosloadposition in-adsense}

Woni ko yiÉ—aa e cinnde hannde ko yoo mbeeÉ“, udditoo, kadi ngadda kesamhesamaagu. Ko Firefox OS woni YuÉ“É“o adiingo naatnude ngaal hakilantaagal e tafgol e dognugol cinnde: ena udditii (waawi topoo), ena weeÉ“i (teknologii goowaaÉ—o), ena addi kasamhesamaagu woni renndinde dinndeeje geese e beelne É—o gootel.

Caggal nde peeri-É—en e maayo karallaagal gannde gaanndi toowngal, ngarten e Pulaar ngam famminde renndo ngoo to

huccaa caggal nde cinndel ngel yalti e mbaydi Æ´eewndo, wonande gollotooÉ“e heen. Ko adii fof hoto noddee jooni oÉ—on naamnoo É—o heÉ“etee sabu yaltaani tawo. ÆŠuum haÉ—ataa kala baawÉ—o yiye cinndel ngel min ngoÉ—ako hollude É—hiña dosi É—ii, walla nih noddira ngel! So É—uum É“ennii, tawde Mozilla feraaki milioÁ‘aaji ngam topaade kod Firefox OS, cinndaa faaÉ—e yuÉ“É“o ngoo kala ko cinnde beewÉ—e to banngge njaru. Mozilla goongÉ—inaani wonde cinndel ena foti jarde ujunnacappanÉ—e saka teemedde. Ko É—um waÉ—i cinndel ngel waÉ—anaa ko jeereji doÁ‘e ummotooÉ—e wano Amerik BÁ‘ WorAsiyaa. E É—iin diiwanuuji, yimÉ“e ena keewi kono ngalu alaa ko neÉ—É—o ena itta kaalis keewÉ—o ena waÉ—a e cinndel. Najeere Firefox OS toppata tuma nde fuÉ—É—otoo yaltude: Beresiil, Aesantiin ekn...

Afrik kadi ko nokku cinndel tigi sabu kaÉ“irÉ—i diiñiiÉ—i mbelaani jogaade e nokkuuji men. Gooto kala e kaÉ“irgol mum É“uri jooordinattee gooto. Kadi, e doÁ‘re Afrik ndee, 50% yimÉ“e É“ee njahrata ko e duuÉ“i sappo e joyi fayi les. Ndeke Afrik no nokku mo cinndel njogii geÉ—al noo feewi. Firefox OS alaa e sago hiisoo É—uum. Ko É—um waÉ—i Pulaar woni É—emngal Afrik gacnaatngal e yuÉ“É“o ngoo. Ko doole men e pellital men njahdi e weleede Alla nde É—uum waawi aamnaade. Renndo goo kala no diidorinoo ena eeraa nde lollinta kabaaru oo, holla heen katojinal mum, holla heen weytaare mum sabu maa wood leyÉ—eele É—o añÉ“e É—emngal ngal njogori etaade waÉ—de leÉ—É—e e biifi men o tuubakooÉ“e mbiyrata nih. Hay so mi É—oÉ—on paama.

Cinnde É—ee wonaa É—uum tan yaltoyta É—oo e É“ooyde! BanndiraaÉ“e ko weytaare mawnde anndinde on wonde taable (table) e laawol. Hol miijinooÉ—o hojom wonde maa tam cinndel tawa fof ko e Pulaar saka noon taable no woorunoo. Mi heÉ“aani tawo taable É—ee kono ko haÁ‘ko majje gadiiÉ—e njaltinaa. Ko galle gooto sinuwaajo ena wiyee Foxconn tafi taable gadane jogorÉ—e aafde Pulaar haa timma. ÆŠuum kadi nattii koyÉ—ol, wontii janngo É“adiiÉ—o.

OÉ—on nganndi kadi min keewaani ñootde wuute jooÉ—É—o, min É“oornoo emin tuurda e renndo ngoo. Alaa! Kala nde min ño labaaÉ—o, min ndokkat renndo ngoo yoo É“oorno, min ngona kadi a fewjude goÉ—É—um. Wadde onon wiyooÉ“e mbiy-mi, wiy wiymaa-mi, ndehee, É—uum ko teddungel mom. Min paytii e golle...

KuÉ—ol Ibraahiima Saar

Hooreejo Pulaagu.com

{gallery}firefoxos{/gallery}

{mosloadposition facebook}

{mosloadposition adsense}

{mosloadposition disclaimer}